

Israel, USA og verden etter Trump

Av Jon Anders Bregård

President Donald J. Trumps politikk hjalp med å stabilisere Midt-Østen og korrigere tidligere diplomatiske feil. Israel fikk endelig anerkjent Jerusalem som sin hovedstad, ambassaden til verdens supermakt ble flyttet dit, det strategiske Golan-platået ble anerkjent som israelsk territorium, anti-israelske verdensorganisasjoner mistet støtte, normaliserings- og fredsavtaler ble inngått med fire arabiske land og flere andre stod for tur. Hvert eneste av disse punktene burde være mer enn nok til å kunne vinne Nobels Fredspris. Hadde tilsvarende ting blitt gjort for et annet land, hadde man vunnet prisen, uten tvil.

Det beste for den nye USA-administrasjonen ville være å bygge videre på denne suksessen. Urealistiske fredsforhandlinger med palestinerne er veldig populært å støtte i mange vestlige lands utenriksdepartement. Det har ikke gjort livene mye bedre hverken for palestinere eller israelere. Trump og hans rådgivere ville heller gå veien om å bygge relasjoner mellom israelere og arabere gjennom felles handelsveier og økonomiske interesser og sikre transportveier og felles industriområder. Det vil også gi mange palestinere nye, gode arbeidsplasser.

Media og utenriks eksperter konkurrerte om å fortelle oss om hvor forferdelig Trump har vært for USA og verden. Forgjengeren har gjort så store feil, men nå er «alt på rett spor» igjen. Et Trump-fiendtlig media vil nok

gjøre sitt til å presse Biden-administrasjon til å markere seg ved å gå i motsatt retning av det Trump gjorde.

I de første ukene av sin presidentperiode ringte Joe Biden og snakket med mange utenlandske statsledere. Israels statsminister var ikke noen prioritet på listen denne gangen. Så sterkt mislikt er Trump hos mange demokrater, at alle gode relasjoner han hadde med andre, risikerer veldig fort å bli problematiske for den nye administrasjonen.

Bidens utenriksminister Antony Blinken var aktiv i forhandlingene som førte til den katastrofale Iran-avtalen for noen år siden. Trump gikk ut av denne og blokkerte Irans ambisjoner i Midt-Østen veldig med kraftige sanksjoner. Mange av de iranskstøttede terrorgruppene som Revolusjonsgarden, Hizbollah, Islamsk Jihad, Hamas og andre, fikk kjenne på reduserte muligheter på støtte fra den kanten.

Blinken prøver å fremstå som moderat positiv overfor Israel, men vi har allerede merket oss hans lunkenhet overfor Trumps anerkjennelse av Israels rett på Golan-høydene. «Golan er veldig viktig for Israels sikkerhet, men juridiske spørsmål er noe annet. Og hvis situasjonen i Syria blir endret, så vil vi se på det».

Den positive dynamikken som ble satt i gang ved Israels nylig inngåtte avtaler med fire arabiske land

Golanhøydene, Adobe Stock

(Emiratene, Bahrain, Sudan og Marokko), står i fare for å bli reversert. Mange andre land var på gli til å inngå lignende normaliserings- og fredsavtaler med Israel. Det åpnet for nye handelsforbindelser, turisme, vennskap og kontakt mellom israelere og arabere som få hadde drømt om var mulig. Tenk for eksempel på det fiendtlige forholdet Sudan har hatt til Israel. Det var i Sudans hovedstad Khartoum de arabiske landene i 1967 samlet gikk inn for de tre NEI til Israel. Nei til fred, nei til anerkjennelse og nei til forhandlinger.

UNRWA og andre israelfiendtlige verdensorganisasjoner er igjen blitt akseptert av USAs nye administrasjon. UNRWA skal i teorien hjelpe palestinske flyktninger. Målet burde være, som med andre flyktninger i verden, å få dem bosatt og integrert i de landene de er kommet til. Med denne flyktningegruppen er det annerledes. De skal beholdes i en offertilstand som et propagandavåpen mot Israel. Når deres nåværende vanskelige situasjon fortelles, skal dette liksom være Israels historiske og moralske ansvar. Folk har glemt at deres opprinnelige flyktningesituasjon ikke var Israels skyld. Det var de arabiske landene som gikk til krig i 1948, og i tillegg ofte oppfordret sine arabiske brødre i Palestina til å flykte, mens armeene skulle gjøre jobben med å utslette jødene først. UNRWA støtter nå disse flyktningene i deres urealistiske drømmer om «retten til retur» til Israel, til byer og landsbyer deres besteforeldre og oldeforeldre forlot i 1948.

Med slike negative tendenser fra den nye USA-politikken er det fare for at Israel igjen vil bli stående ganske alene og isolert i verden. På den andre siden er Israel en teknologisk supermakt med mye å bidra med av nyvinninger som mange arabiske land, afrikanske land og stormakter som Kina, India og Brasil nok vil se nytteverdien i å ha et positivt forhold til. Korona-pandemien og Israels raske vaksinerings av befolkningen vil også gi Israel en fordel i verden. Man kan åpne opp og komme godt i gang lenge før det meste av Europa og USA.

Gud vil sørge for sitt folk!
Jon Anders Bregård

